TOEN EN NU

Het ontstaan van het Arubaanse carnaval: Club Caribe (3)

Het Arubaanse carnaval is deels ontstaan in San Nicolas, deels in Oranjestad, in clubs. Zo waren er de Aruba Tivoli Club, de Caribe Club, de Watapana Club, de Antillana Club, de Suriname Club, de Bonaire Club, de Esso Club, de Eagle Club, Sociedad Bolivareana, de Pova Club, de Palm Beach Club, de Commandeursbaai Club, en zo nog wat meer. Over Club Caribe vertelt Ebby Arends.

Cacique Tico Kuiperi op Caribe float, 1970.

door **Evert Bongers**

De oprichting van Club Caribe is voortgekomen uit een initiatief van sporters. In dit geval de dames Edith Eman en Elsa Schotborgh, die in 1939 een dameskorfbalvereniging hadden op een 'perceel dicht naast de watertoren'. Zij fuseerden met een 'herenvereniging', met wie zij 'gezamenlijk zouden gaan strijden'. De club verhuisde naar een ander terrein en werd 'Caribiana' gedoopt. Later zou dit worden omgedoopt tot 'Club Caribe'. Er werd trouwens weer een ander terrein gevonden, nu aan de Boerhavestraat, 'dat ruig was en bewerkt diende te worden', maar 'door het vuur en animo der leden werd dit terrein door de leden zelf bewerkt zodat er verschillende sporten konden worden beoefend'. Na nog een verhuizing werd in de oorlogsjaren een perceel door Dr. Eloy Arends gratis aan Club Caribe afgestaan als sportveld, naast een erfgoedperceel waarop het nieuwe clubgebouw verrees. Het kapitaal waarover de club beschikte, bedroeg slechts 3000 florin, maar de leden deden er werkelijk alles aan om de bouw van het clubhuis te kunnen realiseren. Terrein schoonmaken, verven, plombeerwerk, elektrische installatie, alles werd door hen zelf gedaan. Dat was dankzij de spreekwoordelijke 'Caribe-spirit' bij de leden, aldus een van de sprekers bij de opening.

In hetzelfde jaar waarin het clubgebouw van de Aruba Tivoli Club verrees, werd het Caribe-gebouw geopend. Jan Beaujon, de latere directeur van het Cultureel Centrum (Cas di Cultura) was de eerste voorzitter en bleef dat maar liefst achttien jaar. Volgens de Amigoe di Curaçao van 29 maart 1943 was 'het clubgebouw prachtig gelegen aan de nieuwe weg langs de zee tussen het vliegveld en het in aanbouw zijnde hotel van Den Heer Ch. Neme.' Daarmee werd het eerste toeristenhotel van het eiland bedoeld, het Strand Hotel, nu bekend als het Talk of the Town Hotel.

Het clubgebouw van Caribe werd gerekend tot een van de meest representatieve op het eiland. Bij koninklijke bezoeken waren er steevast recepties voor koninklijke gasten en hoogwaardigheidsbekleders van het eiland. Op de velden werden verschillende sporten beoefend, waaronder softbal, basketbal en hockey, een nieuwe sport op Aruba. De club had ook een kegelbaan, net als Tivoli, en deed mee aan sportontmoetingen buiten het eiland, zoals op Curaçao (bij Kwiek, of Van Engelen, bowling bij Zuikertuintje). Dan vertrokken er wel twee vliegtuigen vol sporters en supporters van beide clubs. Bij de carnavalsviering was Club Caribe, ook net als Tivoli Club, traditioneel een van de grootste in de optocht, toen nog met indrukwekkende praalwagens. In de eerste jaren, vanaf 1955, deed de club mee met een kleine groep en één of twee *carosa's* (praalwagens). Ebby Arends heeft sinds 1964, na terugkeer van zijn studie in het buitenland, geholpen bij de organisatie van het carnaval. In dat jaar is hij ook bestuurslid geworden en is dat twintig jaar gebleven.

Prinses Beatrix wordt verwelkomd in de Caribe Club, 1958

Team Club Caribe in Curaçao.

Al die jaren is er een 'gezonde' rivaliteit geweest tussen Tivoli en Caribe – wie het grootste, het mooiste was, met de groep van Esso Club, gesponsord door de Lago, als goede derde. Een leuk detail: in het kader van die rivaliteit werd er naar elkaar gegooid met zakjes meel of rijst, zodat men helemaal wit uit de 'strijd' tevoorschijn kwam.

Volgens Ebby Arends was Caribe de eerste groep die met een bar op een trailer (aanhangwagen) in de optocht meereed. Het symbool van de Cacique, de Caribe-indiaan met pijl en boog, is door de jaren een steeds terugkerend thema geweest. Naast de Cacique (wat bij Tivoli de Joker was) werd elk jaar een 'Irama' gekozen, de Princess van Club Caribe. Niet iedereen kon deze titel winnen, want net als bij Tivoli, draaide het om geld: stemmen werden gekocht. En er waren telkens 'fundraisings' om de dure *carosa's* te bekostigen. Ebby Arends is zelf ook een keer – tegen wil en dank – Cacique geworden.

Om de vijf jaar, elk lustrumjaar, was de indiaanse cultuur van het eiland het thema van alle onderdelen van de stoet. De overige jaren was er een ander thema. Maar de Cacique, de indiaan met pijl en boog, was een vast onderdeel van elke carnavalsviering bij Caribe. De kop van de indiaan is ook terug te vinden op de vlag met het logo van de club. De man die al die jaren met het idee van thema's uit de folklore van Aruba kwam, was Daniel 'Daanchi' Oduber. De *carosa's* werden door de leden zelf gebouwd, niemand werd daarvoor betaald; er werd vaak de hele nacht doorgewerkt, zeker vlak voor de parade.

Club Caribe heeft, net als verschillende andere 'social clubs' op het eiland, tegen de eeuwwisseling een terugval meegemaakt. Andere entertainmentmogelijkheden kregen de belangstelling van het jongere publiek, en dat heeft het einde ingeluid van de traditionele clubs. Club Caribe doet al vijftien jaar niet meer mee aan carnaval, de club is twee jaar geleden opgeheven en het gebouw is vorig jaar verkocht. Het zal een commerciële bestemming krijgen.

Bij de liquidatie van de club werd het geld dat overbleef evenredig verdeeld onder de weinige overgebleven leden die een niet onaanzienlijk bedrag ontvingen. Aldus Ebby Arends, die tot het einde toe secretaris en enig bestuurslid is gebleven. Sprekend over de groepen in het carnaval van tegenwoordig, wil hij wel kwijt welke groep hij al jaren de best georganiseerde en meest professioneel gemanagede groep vindt: Los Laga Bai.

Wordt vervolgd: Carnaval uit San Nicolas

Opening Caribe carnavalsgroep in parade 1970.

Queen Hillary Kuiperi met Cacique Nel Harms, 1959.

Club Caribe in volle glorie, jaren '60.